

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY JASIEŃC**

z dnia 2026 r.

w sprawie pomników przyrody

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 z późn. zm.), art. 44 ust. 1, 2 i 3a oraz art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 13), art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie (Dz. U. Nr 92, poz. 753 z późn. zm.), *po uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie*, Rada Gminy Jasieniec uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Do pomników przyrody na terenie Gminy Jasieniec należą:

- 1) grupa drzew składająca się z 5 egzemplarzy gatunku dąb szypułkowy (*Quercus robur*), rosnąca w obrębie działki ewidencyjnej nr 109/2 w miejscowości Łychowska Wola – obiekt ujęty w załączniku nr 1 pod Lp. 1;
- 2) buk pospolity (*Fagus sylvatica*), rosnący w obrębie działki ewidencyjnej nr 109/2 w miejscowości Łychowska Wola – obiekt ujęty w załączniku nr 1 pod Lp. 2;
- 3) jesion wyniosły (*Fraxinus excelsior*), rosnący w obrębie działki ewidencyjnej nr 128 w miejscowości Warpęsy – obiekt ujęty w załączniku nr 1 pod Lp. 3;
- 4) modrzew polski (*Larix decidua subsp. polonica*), rosnący w obrębie działki ewidencyjnej nr 124/3 w miejscowości Wola Boglewska – obiekt ujęty w załączniku nr 1 pod Lp. 4.

2. Opis i położenie pomników przyrody, o których mowa w ust. 1, określa załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

3. Lokalizację oraz dokumentację fotograficzną pomników przyrody, o których mowa w ust. 1, przedstawia załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 2. Celem ochrony pomników przyrody jest zachowanie ich wartości przyrodniczych, krajobrazowych, naukowych, historycznych oraz kulturowych.

§ 3. 1. Nadzór nad pomnikami przyrody, o których mowa w § 1 sprawuje Wójt Gminy Jasieniec.

2. W stosunku do pomników przyrody, o których mowa w § 1, w ramach ochrony czynnej dopuszcza się wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych i zabezpieczających, realizację celów ochrony, a także prowadzenie stałego monitorowania oznakowania pomników przyrody oraz jego uzupełnianie w przypadku stwierdzenia braku.

§ 4. 1. W stosunku do pomników przyrody wprowadza się następujące zakazy:

- 1) niszczenia, uszkodzania lub przekształcania obiektu lub obszaru;
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyłączeniem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym, a także budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 3) uszkodzania i zanieczyszczania gleby;
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody ani racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 5) umieszczania tablic reklamowych.

2. Zakazy, o których mowa w ust. 1, nie dotyczą:

- 1) prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody, po uzgodnieniu z organem ustanawiającym formę ochrony przyrody;
- 2) realizacji inwestycji celu publicznego w przypadku braku rozwiązań alternatywnych, po uzgodnieniu z organem ustanawiającym formę ochrony przyrody;
- 3) zadań z zakresu obronności państwa w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa;
- 4) likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego oraz prowadzenia akcji ratowniczych.

§ 5. W ramach ochrony czynnej, w stosunku do pomników przyrody, o których mowa w § 1, ustala się obowiązek stałego monitorowania ich stanu zdrowotnego oraz wykonywania, w razie potrzeby, zabiegów pielęgnacyjnych, sanitarnych i zabezpieczających, z uwzględnieniem zasad dobrych praktyk ogrodniczych oraz zasad chirurgii drzew.

§ 6. 1. Pomniki przyrody wymienione w Załączniku nr 1 do niniejszej uchwały pod Lp. 1 (grupa dębów szypułkowych w m. Łychowska Wola) oraz Lp. 2 (buk pospolity w m. Łychowska Wola) zostały ustanowione Rozporządzeniem Nr 66 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24 października 2008 r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu grójeckiego (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 194, poz. 7027), zwanym dalej „Rozporządzeniem Nr 66”, i są wymienione w załączniku do tego rozporządzenia odpowiednio pod Lp. 31, 32, 33, 34, 35 (dęby szypułkowe) oraz Lp. 36 (buk pospolity).

2. Pomnik przyrody wymieniony w Załączniku nr 1 do niniejszej uchwały pod Lp. 3 (jesion wyniosły w m. Warpęsy) został ustanowiony Rozporządzeniem Nr 66 i jest wymieniony w załączniku do tego rozporządzenia pod Lp. 29.

3. Pomnik przyrody wymieniony w Załączniku nr 1 do niniejszej uchwały pod Lp. 4 (modrzew polski w m. Wola Boglewska) został ustanowiony Rozporządzeniem Nr 66 i jest wymieniony w załączniku do tego rozporządzenia pod Lp. 30.

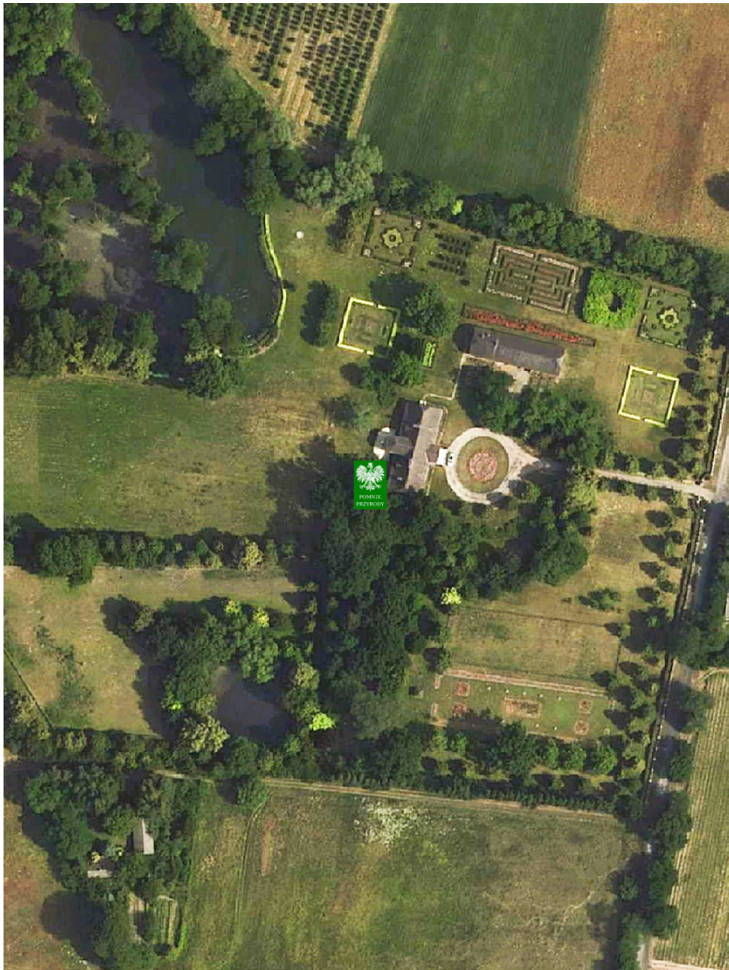
4. Niniejsza uchwała poprzedzona była Rozporządzeniem Nr 66, które na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie (Dz. U. Nr 92, poz. 753 ze zm.) traci moc obowiązującą z dniem wejścia w życie niniejszej uchwały w części dotyczącej pomników przyrody wymienionych w ust. 1-3.

§ 7. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Jasieniec.

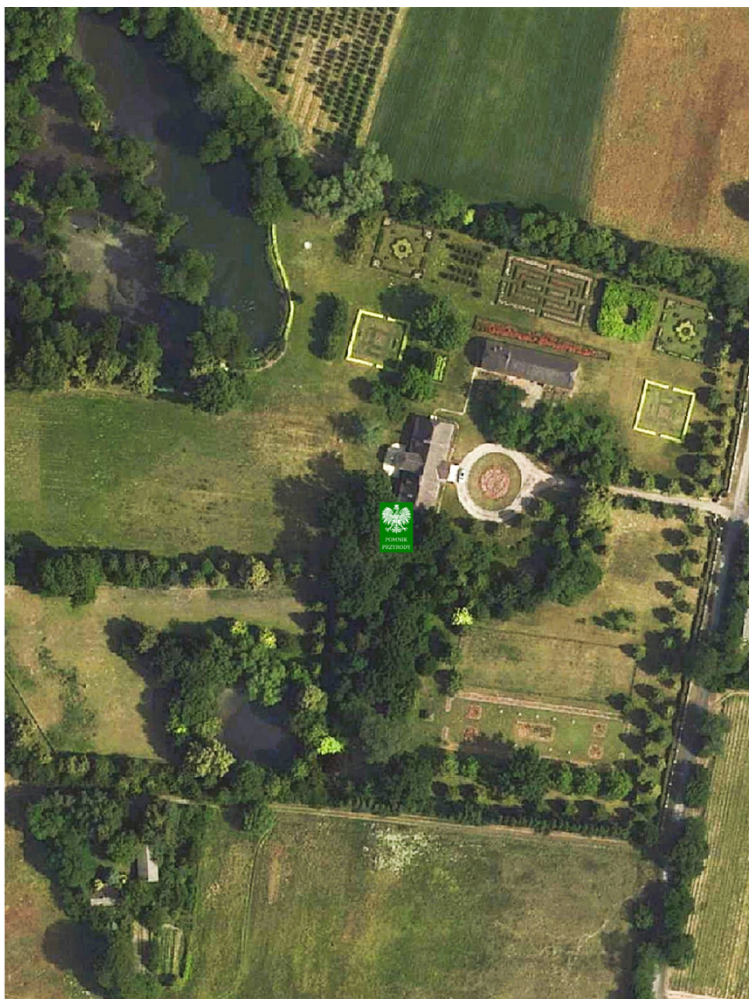
§ 8. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

Lp.	Miejscowość	Typ obiektu poddanego	Nazwa pomnika przyrody	Gatunek (nazwa łac.)	Obwód pnia mierzony na wysokości 130		Nr ew. działki	Forma własności	Współrzędne geograficzne		Opis
1.	Łychowska Wola	Grupa drzew	Grupa dębów w zabytkowym parku w Łychowskiej Woli	1. Dąb szypułkowy (Quercus robur)	1.	383 cm	109/2 (w Rozporządzeniu Nr 66 błędnie wskazano działki: 340, 387, 389; ustalono wg danych EGIB ze Starostwa Powiatowego w Grójcu)	Własność prywatna	1.	51.7782760, 20.9941767	1. Duży, wysoki egzemplarz, pochylony w kierunku dworu. Drzewo o wysokich walorach przyrodniczych i historycznych, związanych z układem parkowo-dworskim. Widoczne ślady porażenia prądem: martwice i rozkład tkanek drzewnych na pniu. Korona częściowo przerzedzona. Stan zachowania - osłabiony, jednak drzewo nadal zachowuje istotne wartości krajobrazowe i przyrodnicze.
				2. Dąb szypułkowy (Quercus robur)	2.	340 cm			2.	51.7782148, 20.9941817	2. Duży, rozrośnięty egzemplarz. Pień masywny, silnie rozbudowany u nasady, w górnej partii rozwidlający się i tworzący charakterystyczny układ w kształcie litery „Y”, miejscami nieregularny. Korona szeroka i wysoka, częściowo przerzedzona. Drzewo o wysokich walorach przyrodniczych, krajobrazowych i historycznych, związanych z układem parkowo-dworskim. Stan ogólny umiarkowany, jednak egzemplarz zachowuje istotne znaczenie dla kompozycji przestrzennej parku oraz wartości przyrodniczych obiektu.
				3. Dąb szypułkowy (Quercus robur)	3.	410 cm			3.	51.7782296, 20.9940922	3. Duży, wysoki egzemplarz, silnie pochylony i wyraźnie wysunięty w jedną stronę. Pień masywny, miejscami skręcony i nieregularny. Konary długie, rozłożyste, o nieregularnym, „pokładającym się” układzie. Korona szeroka, asymetryczna, miejscami przerzedzona. Drzewo o wysokich walorach przyrodniczych, krajobrazowych i historycznych, związanych z układem parkowo-dworskim. Stan ogólny umiarkowany, jednak egzemplarz zachowuje istotne znaczenie dla kompozycji przestrzennej parku oraz wartości przyrodniczych obiektu.
				4. Dąb szypułkowy (Quercus robur)	4.	397 cm			4.	51.7780387, 20.9941623	4. Duży, wysoki egzemplarz o prostym, masywnym pniu i wyraźnie wznoszącej się, rozgałęzionej koronie. Pień miejscami nieregularny. Konary liczne, rozchodzące się promieniście ku górze, o dobrej statyce. Korona wysoka, miejscami przerzedzona. Drzewo o wysokich walorach przyrodniczych, krajobrazowych i historycznych, związanych z układem parkowo-dworskim. Stan ogólny dobry; egzemplarz zachowuje istotne znaczenie dla kompozycji przestrzennej parku.

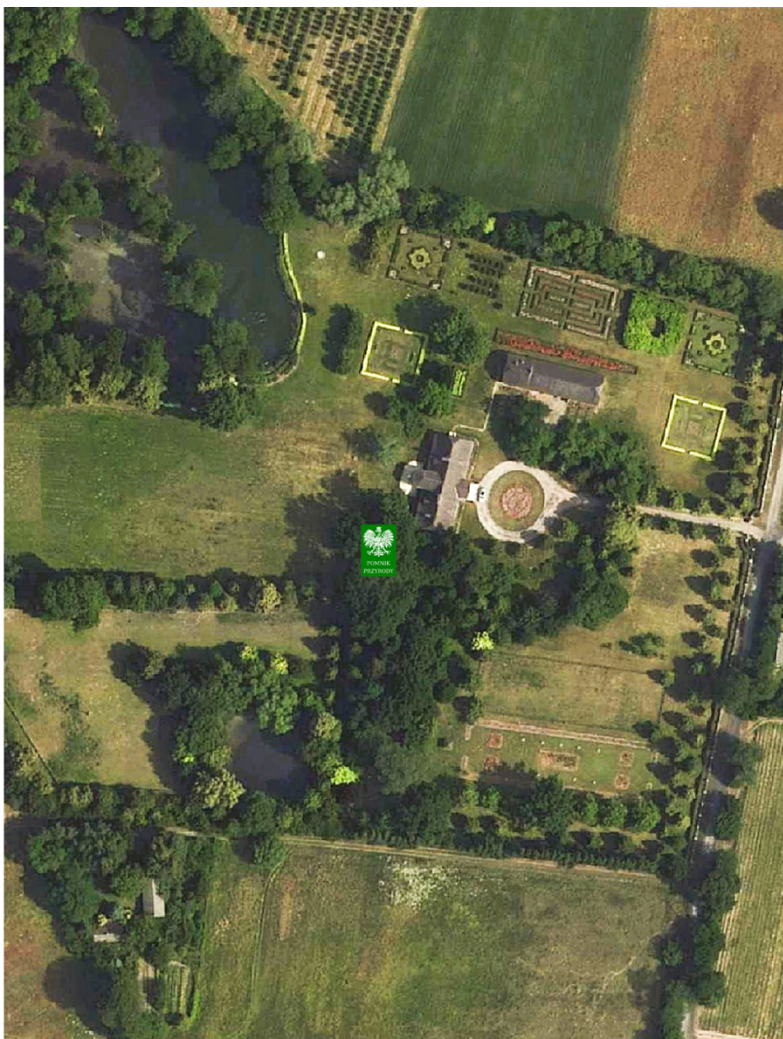
				5.	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	5.	412 cm		5.	51.7780931, 20.9940087	5.	Duży, wysoki egzemplarz o silnie pochylonym, masywnym pniu. Pień prosty u nasady, wyżej odchylony, miejscami nieregularny. Konary liczne, grube, silnie rozbudowane i rozchodzące się nieregularnie. Korona szeroka, wysoka, miejscami przerzedzona. Drzewo o wysokich walorach przyrodniczych, krajobrazowych i historycznych, związanych z układem parkowo-dworskim. Stan ogólny umiarkowanie dobry; egzemplarz zachowuje istotne znaczenie dla kompozycji przestrzennej parku.
2.	Łychowska Wola	Pojedyncze drzewo	Buk pospolity w zabytkowym parku w Łychowskiej Woli	Buk pospolity (Fagus sylvatica)	355 cm	109/2 (w Rozporządzeniu Nr 66 błędnie wskazano działki: 340, 387, 389; ustalono wg danych EGiB ze Starostwa Powiatowego w Grójcu)	Własność prywatna	51.7786531, 20.9933640	Okazały, pojedynczy egzemplarz o masywnym pniu i szerokiej, wysoko osadzonej koronie. Drzewo rośnie na terenie zabytkowego parku i stanowi wyraźną dominantę krajobrazową. Stan ogólny dobry. Wyróżnia się wysokimi walorami przyrodniczymi, krajobrazowymi i historycznymi, związanymi z układem parkowym.			
3.	Warpęsy	Pojedyncze drzewo	Jesion wyniosły w zabytkowym parku w Warpęsach	Jesion wyniosły (Fraxinus excelsior)	400 cm	128	Własność prywatna	51.8117053, 20.9345917	Duży, wysoki egzemplarz jesionu rosnący na terenie zabytkowego parku, o wyraźnie osłabionej kondycji. Pień masywny, miejscami mocno uszkodzony, z licznymi martwicami, ubytkami i śladami zaawansowanego rozkładu tkanek drzewnych. W górnej i środkowej części pnia widoczne są rozległe pęknięcia oraz otwory powstałe w wyniku naturalnych procesów próchnienia i dawnego wyłamania fragmentów pnia. Korona przerzedzona i częściowo zredukowana, z licznymi suchymi konarami. Drzewo zachowuje wysokie walory przyrodnicze i krajobrazowe, charakterystyczne dla starych egzemplarzy stanowiących cenne siedliska dla wielu gatunków. Mimo silnego osłabienia pozostaje istotnym elementem kompozycji przestrzennej zabytkowego parku i posiada znaczące wartości historyczne. Stan ogólny słaby.			
4.	Wola Boglewska	Pojedyncze drzewo	Modrzew polski w zabytkowym parku w Woli Boglewskiej	Modrzew polski (Larix decidua subsp. Polonica)	330 cm	124/3	Własność komunalna	51.817984, 20.989670	Duży, wysoki egzemplarz o wyraźnie pochylonym pniu i luźnej, nieregularnej koronie charakterystycznej dla modrzewia. Pień prosty u nasady, wyżej odchylony, miejscami nieregularny, z widocznym porastaniem mchem i porostami. Konary cienkie, delikatnie rozłożone. Korona wysoka, mocno prześwietlona. Drzewo o wysokich walorach przyrodniczych, krajobrazowych i historycznych, związanych z układem zabytkowego parku. Stan ogólny umiarkowany, egzemplarz zachowuje istotne znaczenie dla kompozycji przestrzennej parku.			

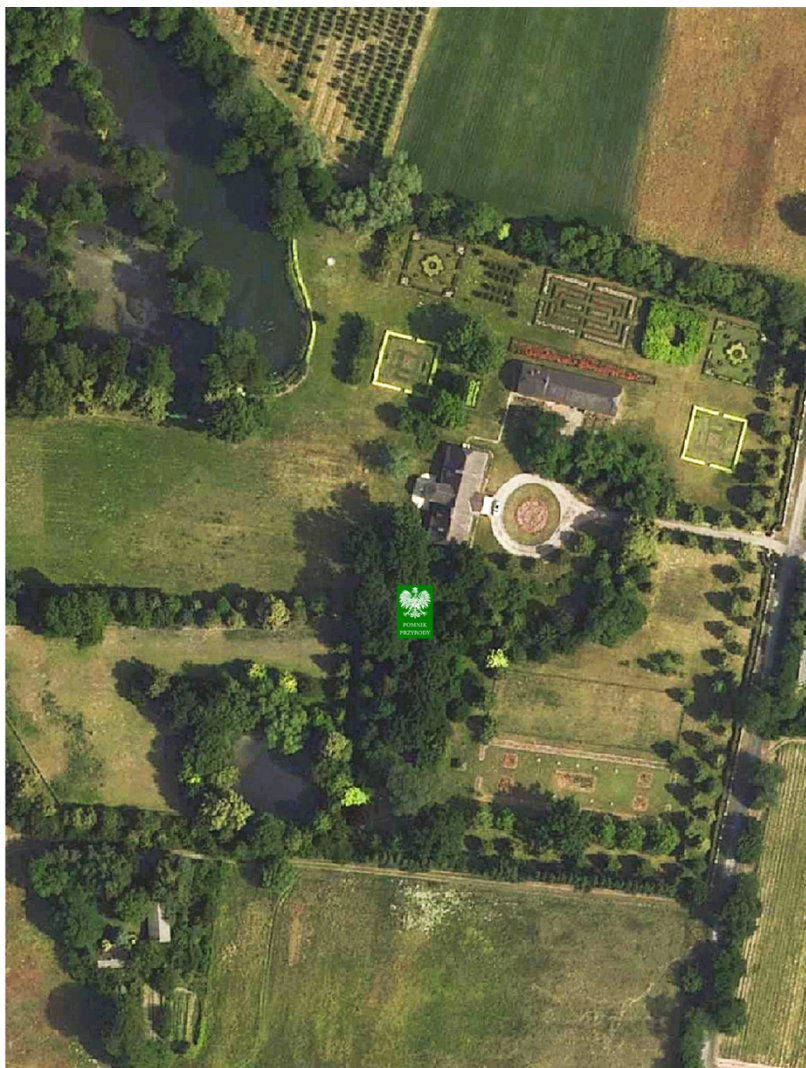
Dąb szypułkowy (*Quercus robur*), jedno z drzew w grupie dębów w zabytkowym parku w Łychowskiej Woli; działka 109/2; obwód 383 cm. Skala mapy 1:2000

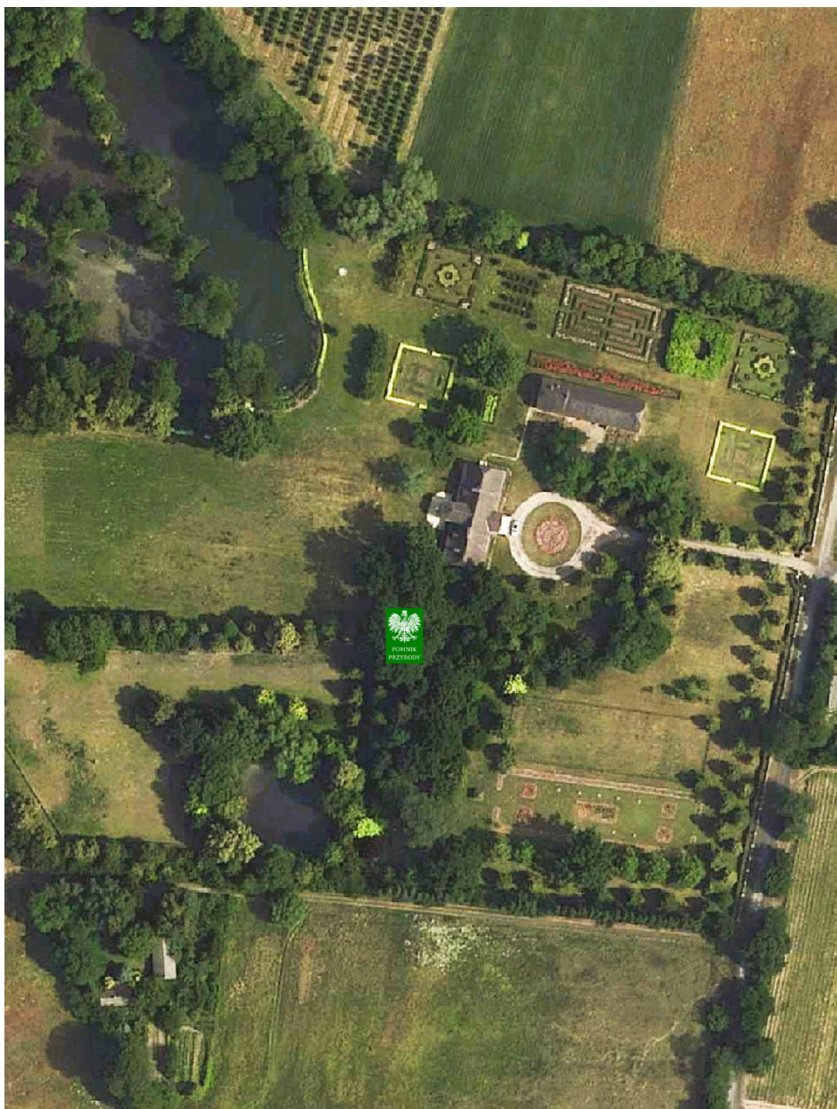
Dąb szypułkowy (*Quercus robur*), jedno z drzew w grupie dębów w zabytkowym parku w Łychowskiej Woli; działka 109/2; obwód 340 cm. Skala mapy 1:2000

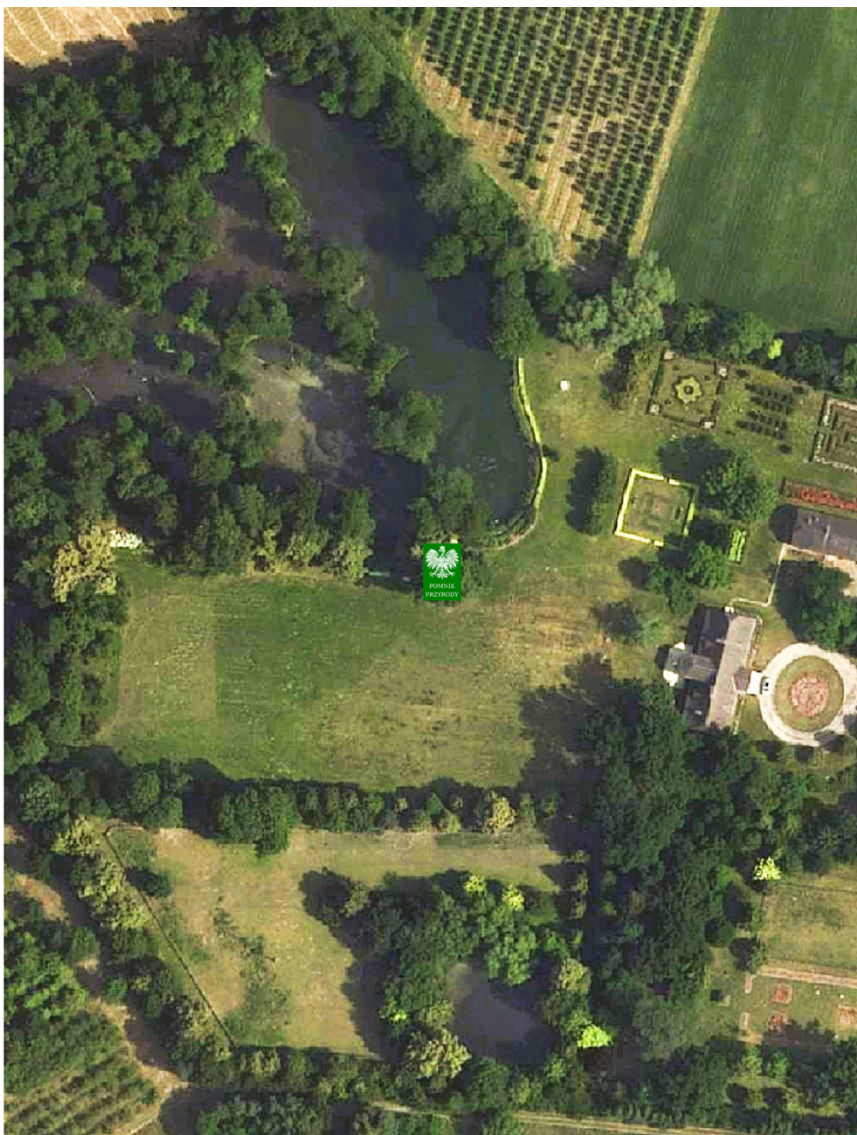
Dąb szypułkowy (*Quercus robur*), jedno z drzew w grupie dębów w zabytkowym parku w Łychowskiej Woli; działka 109/2; obwód 410 cm. Skala mapy 1:2000

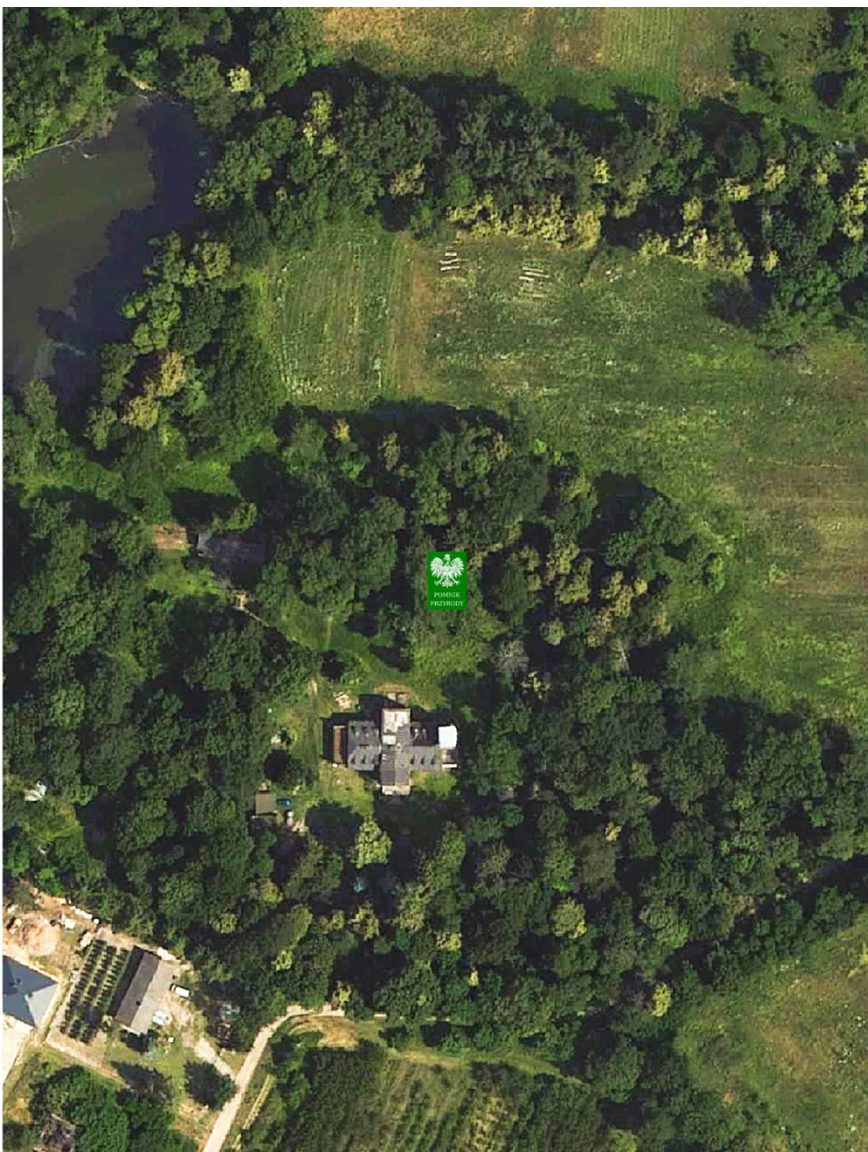
Dąb szypułkowy (*Quercus robur*), jedno z drzew w grupie dębów w zabytkowym parku w Łychowskiej Woli; działka 109/2; obwód 397 cm. Skala mapy 1:2000

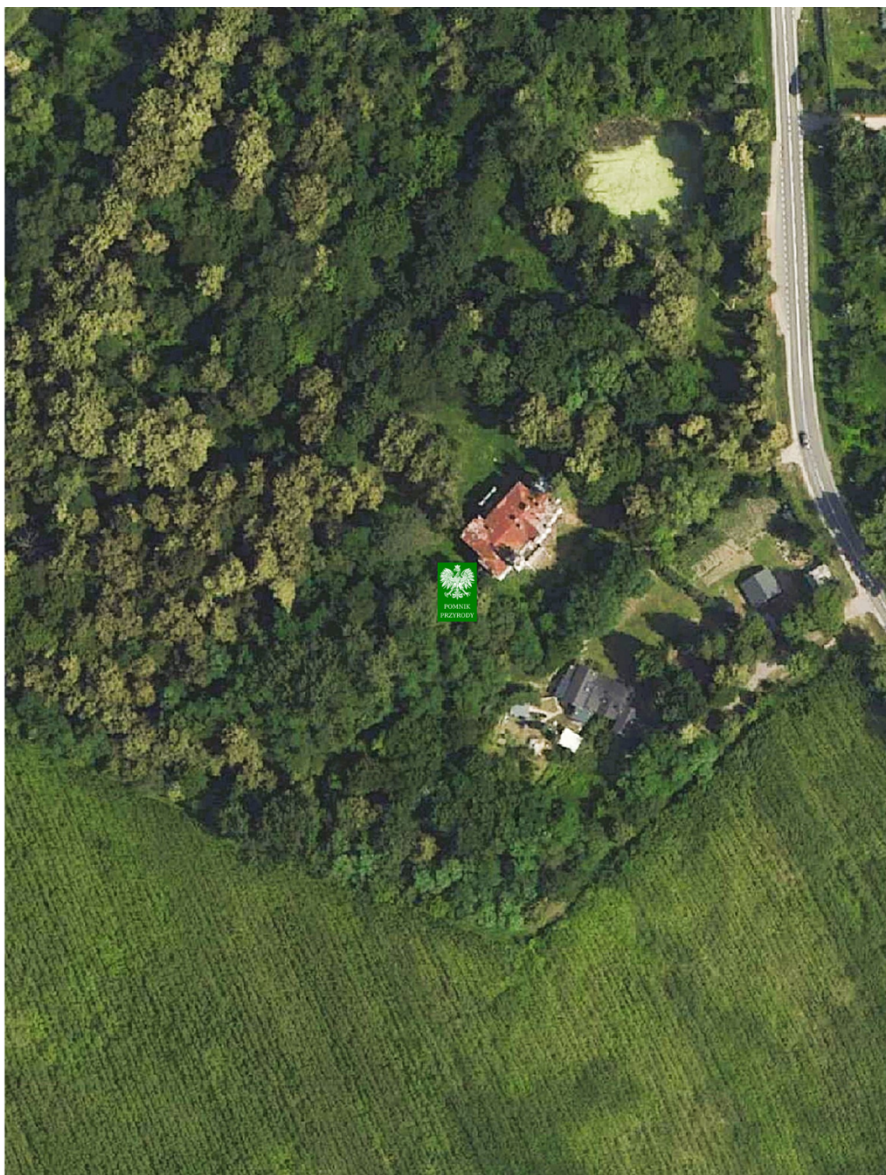
Dąb szypułkowy (*Quercus robur*), jedno z drzew w grupie dębów w zabytkowym parku w Łychowskiej Woli; działka 109/2; obwód 412 cm.. Skala mapy 1:2000

Buk pospolity (*Fagus sylvatica*), park zabytkowy w Łychowskiej Woli, działka 109/2; obwód 355 cm. Skala mapy 1:2000. Skala mapy 1:2000

Jesion wyniosły (*Fraxinus excelsior*), zabytkowy park w Warpęsach, działka 128; obwód 400 cm. Skala mapy 1:2000

Modrzew polski (*Larix decidua* subsp. *polonica*), zabytkowy park w Woli Boglewskiej, działka 124/3; obwód 330 cm. Skala mapy 1:2000

Uzasadnienie

Na terenie Gminy Jasieniec znajdują się pomniki przyrody ustanowione na mocy Rozporządzenia Nr 66 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24 października 2008 r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu grójeckiego (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 194, poz. 7027). Akt ten obejmował ochroną obiekty zlokalizowane w zabytkowych parkach w miejscowościach Wola Łychowska, Warpęsy oraz Wola Boglewska.

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie (Dz. U. z 2009 r., Nr 92 poz. 753 ze zm.), z dniem wejścia w życie niniejszej uchwały, wyżej wymienione Rozporządzenie Wojewody traci moc w zakresie pomników przyrody wskazanych w niniejszej uchwale. Kompetencja do ustanawiania i zniesienia tych form ochrony przyrody została bowiem przekazana radom gmin.

W związku z dokonaniem przeglądu i weryfikacji danych dotyczących gatunków, wymiarów, lokalizacji oraz stanu zdrowotnego pomników przyrody, zachodzi konieczność aktualizacji aktu prawnego oraz dostosowania go do stanu faktycznego i prawnego. Weryfikacji dokonano na podstawie wizji terenowej przeprowadzonej przez pracowników Referatu Ochrony Środowiska i Gospodarki Komunalnej.

W toku prac inwentaryzacyjnych zweryfikowano dane ewidencyjne w Starostwie Powiatowym. Przeprowadzona analiza wykazała, że przywołane w dotychczasowych regulacjach numery działek 340, 387 i 389 nie figurują w ewidencji gruntów i nie odzwierciedlają stanu faktycznego. Ustalono, że przedmiotowe drzewa – zarówno grupa dębów, jak i buk pospolity – zlokalizowane są w granicach działki ewidencyjnej nr 109/2. Ponadto skorygowano błędnie użytą w dotychczasowym akcie prawnym nazwę miejscowości „Wola Łychowska” na zgodną z urzędowym wykazem nazw miejscowości (TERYT) nazwę „Łychowska Wola”. Niniejsza uchwała usuwa istniejące w obrocie prawnym nieścisłości, wskazując rzeczywistą lokalizację obiektów, zgodną z zasobem geodezyjnym.

Nastąpiło również uporządkowanie wpisów poprzez rozdzielenie obiektów w odniesieniu do pomników w Woli Łychowskiej. Dotychczasowy akt ujmował łącznie grupę dębów i pojedynczego buka. Wizja terenowa wykazała, że buk pospolity znajduje się w znacznej odległości (ok. 60 m) od grupy dębów. Z tego względu, w celu zachowania czytelności i precyzji, buk ten został w niniejszej uchwale wyodrębniony jako samodzielny obiekt.

Zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa, tj. ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody, zaktualizowano opisy, wymiary oraz określono współrzędne geograficzne wszystkich obiektów.

Uchwała określa również szczególne cele ochrony, obowiązki nałożone w ramach czynnej ochrony oraz wprowadza zakazy dla pomników przyrody wybrane z katalogu zawartego w art. 45 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody. Zakazy te mają na celu zabezpieczenie drzew przed zniszczeniem, uszkodzeniem oraz niewłaściwym użytkowaniem terenu wokół nich.

Wypełniając wymogi określone w art. 44 ust. 3a ustawy o ochronie przyrody, *projekt uchwały został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie (Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w Warszawie, Wydział Spraw Terenowych w Radomiu).*

Przyjęcie niniejszej uchwały porządkuje stan prawny, eliminuje nieaktualne dane ewidencyjne oraz zapewnia pełną zgodność prawa miejscowego z obowiązującymi przepisami rangi ustawowej. Biorąc powyższe pod uwagę, podjęcie uchwały jest w pełni uzasadnione.